

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 654/2018-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 29. novembra 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ludmily Gajdošíkovej, zo sudcu Miroslava Duriša a sudcu Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Martin v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 38/2018 a jeho uznesením z 1. augusta 2018 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 27. augusta 2018 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Martin (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 38/2018 a jeho

uznesením z 1. augusta 2018 (ďalej len „napadnuté uznesenie“). Sťažovateľ spolu s dorúčením sťažnosti požiadal ústavný súd aj o ustanovenie právneho zástupcu z radov advokátov.

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uvádza: „Dňa 2. 5. 2018 podal sťažovateľ na GP SR sériu sťažností... Sťažnosti sa týkali nezákonného, svojvoľného postupu polície a prokuratúry v okrese Martin voči sťažovateľovi, v konaní ČVS: ORP-659/3-VYS-MT-201. Predmetný nezákonný, svojvoľný postup polície a prokuratúry v okrese Martin bol motivovaný rasovým profilovaním, diskrimináciou a apartheidom uplatňovaným orgánmi činnými v trestnom konaní v okrese MT...

... obrátil so žiadosťou o ochranu na Okresný Sud pre prípravné konanie ČVS: ORP-659/3-VYS-MT-2017 v MT...

Okresný Súd pre prípravné konanie ČVS: ORP-659/3-VYS-MT-2017 v Martine sa však sťažovateľovou žiadosťou zaevidovanou pod spisovou značkou 15C-38-2018 odmietol zaoberať a svojvoľne ju odovzdal na vybavenie prokuratúre, proti ktorej sťažnosť smerovala.“

Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sa sťažovateľ domáha, aby ústavný súd o nej takto rozhodol:

„Ústava SR zakotvuje v článku 48 ods. 2, že každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

TP § 2 (3) stanovuje, že pred začatím trestného stíhania alebo v prípravnom konaní o zásahoch do základných práv a slobôd rozhoduje sudca pre prípravné konanie sudca pre prípravné konanie rozhoduje aj v iných prípadoch ustanovených týmto zákonom.

Na základe dôkazov a zistení vykonaných Ústavným Súdom, súd konštatuje, že právo sťažovateľa na súdnu ochranu v trestnom konaní ČVS: ORP-659/3-VYS-MT-201 Okresným súdom v Martine porušené bolo.

US s týmto nálezom vracia vec späť a prikazuje Okresnému súdu v Martine sťažovateľovu sťažnosť na obmedzenie jeho práv Okresnou prokuratúrou v Martine v konaní ČVS: ORP-659/3-VYS-MT-201 posúdiť a rozhodnúť.“

Z citovaného znenia petitu, obsahu sťažnosti a priloženej dokumentácie ústavný súd ustálil, že predmetom sťažnosti je namietané porušenie základných práv sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy namietaným postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 38/2018 a jeho uznesením z 1. augusta 2018.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jej prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

II.1 K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a základného práva na prerokovanie veci v prítomnosti sťažovateľa, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom a právo na verejné prejednanie veci podľa čl. 48 ods. 2 ústavy napadnutým uznesením okresného súdu a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu

Z napadnutého uznesenia vyplýva, že okresný súd ním zastavil konanie vedené sťažovateľom proti Okresnej prokuratúre Martin o ochrane pred porušovaním ústavných a zákonných práv a rozhodol o nepriznaní práva na náhradu trov konania.

V odôvodnení napadnutého uznesenia sa okrem iného uvádza: *«Dňa 03. 07. 2018 bolo tunajšiemu súdu doručené podanie (žaloba), označené ako sťažnosť, ktorým sa žalobca domáhal ochrany pred porušovaním ústavných a zákonných práv. Svoje podanie žalobca odôvodnil tým, že boli porušené jeho zákonom mu dané práva v prípravnom konaní vedením na Okresnej prokuratúre pod ČVS: ORP-659/3-VYS-MT-2017.*

Podľa § 3 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), súdy prejednávajú a rozhodujú súkromnoprávne spory a iné súkromnoprávne veci, ak ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú iné orgány.

Podľa § 4 CSP, iné spory a veci prejednávajú a rozhodujú súdy, len ak to ustanovuje zákon.

Podľa § 10 ods. 1 CSP, ak spor alebo vec patrí do právomoci iného orgánu Slovenskej republiky, súd konanie bezodkladne zastaví a spor alebo vec mu postúpi. Právne účinky spojené s podaním žaloby zostávajú zachované.

Podľa § 161 ods. 1 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“).

Právomoc súdu je jednou z podmienok konania, ktorej existenciu súd skúma z úradnej povinnosti kedykoľvek počas konania. Právomoc sa všeobecne posudzuje ako oprávnenie určitého štátneho orgánu, v tomto prípade súdu, riešiť otázky, ktoré sú zákonom zverené do jeho kompetencie... Nedostatok právomoci súdu prejednať a rozhodnúť

konkrétny spor alebo vec je neodstrániteľným nedostatkom podmienok konania, ktorý vedie k zastaveniu konania.

... Z odôvodnenia podania vyplýva, že žalobca napadol postup okresnej prokuratúry z dôvodu porušenia zákona, ústavy a medzinárodných dohovorov, výsledkom ktorého bolo rozhodnutie vo veci č. k. ČVS: ORP-659/3-VYS-MT-2017. Ide o rozhodnutie orgánu činného v trestnom konaní, ktoré je výsledkom postupov podľa Trestného poriadku a bolo vydané v rámci procesných predpisov Trestného poriadku, preto takéto rozhodnutie súd nie je oprávnený v zmysle vyššie citovaných ustanovení Civilného sporového poriadku preskúmať. V zmysle uvedeného na preskúmavanie zákonnosti postupu a rozhodnutia prokuratúry pri plnení jej úloh nie je daná právomoc súdu, ale je daná právomoc prokuratúry.»

Bez potreby zaujať postoj k ústavnej akceptovateľnosti ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ bol oprávnený podať proti napadnutému uzneseniu okresného súdu odvolanie, o čom bol riadne poučený. Zo sťažnosti nebolo zrejmé, či sťažovateľ odvolanie skutočne aj podal. Ústavný súd však pri príprave predbežného prerokovania sťažnosti zistil, že sťažovateľ proti napadnutému uzneseniu okresného súdu odvolanie podal, o ktorom rozhodol Krajský súd v Žiline (ďalej len „krajský súd“) uznesením sp. zn. 9 Co 235/2018 z 27. septembra 2018 tak, že odvolaním napadnuté uznesenie potvrdil, pričom napadnuté uznesenie okresného súdu nadobudlo právoplatnosť 2. novembra 2018. Ústavný súd zároveň poznamenáva, že potvrdzujúce uznesenie krajského súdu z 27. septembra 2018 sťažovateľ nenapáda, a preto ústavný súd nemá dôvod sa ním zaoberať.

Vo vzťahu k napadnutému uzneseniu okresného súdu ústavný súd poukazuje na už citovaný čl. 127 ods. 1 ústavy, z ktorého znenia vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd

nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri uplatňovaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a uplatní sa až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť (a aj domáhal) využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

V konkrétnych okolnostiach posudzovanej sťažovateľ mal možnosť podať proti napadnutému uzneseniu odvolanie, čo aj využil, pričom o jeho odvolaní bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť krajský súd (k čomu aj došlo uznesením z 27. septembra 2018). Právomoc krajského súdu rozhodnúť o odvolaní a námietkach sťažovateľa preto vylučuje právomoc ústavného súdu vo vzťahu k napadnutému uzneseniu okresného súdu.

Na základe uvedeného ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde) pre nedostatok svojej právomoci.

II.2 K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v napadnutom konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 38/2018

Základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy má viacero zložiek, popri tých, ktoré sú uvedené v nadpise časti II.1 tohto uznesenia, jeho súčasť tvorí aj základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov. V súvislosti s touto časťou sťažnosti ústavný súd poukazuje na svoje zistenie, že sťažovateľ doručil svoju sťažnosť okresnému súdu 3. júla 2018, pričom okresný súd o nej rozhodol napadnutým uznesením už 1. augusta 2018, t. j. necelý mesiac od jeho predloženia. Z uvedeného celkom zjavne vyplýva, že postupom okresného súdu v predmetnej veci nemohlo dôjsť k zbytočným prietahom, a teda ani k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Na základe uvedeného ústavný súd aj túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Po odmietnutí sťažnosti ako celku bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. novembra 2018